

(TIJDELIJKE) ZWEMWATERVOORZIENING EN VEILIGHEID OP EN OM HET WATER BIJ EVENEMENTEN

Tijdens evenementen kunnen er activiteiten op en om het water plaatsvinden. Denk bijvoorbeeld aan een nieuwjaarsduik, zwemtochten in kanalen of survivaal-evenementen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van zwembaden of natuurwater. Het gebruikmaken van tijdelijke (zwem)watervoorzieningen bij een evenement brengt risico's met zich mee. Ziekmaakende bacteriën, virussen en parasieten die van nature in het water voorkomen kunnen gezondheidsklachten geven. Ook veiligheid is een belangrijk aandachtspunt.

Richtlijnen Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid

Een organisator is verantwoordelijk voor het naleven van de Hygiënerichtlijn voor Evenementen. [Bekijk de volledige richtlijn die het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid heeft opgesteld.](#)

Wet- en regelgeving

Zwembaden en zwemgelegenheden zoals badinrichtingen, meren, kanalen, plassen en vaarten moeten voldoen aan hygiëne- en veiligheidsregels. Vanaf 1 januari 2024 zijn de regels voor badwaterbassins opgenomen in het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal, zie hoofdstuk 15). Deze regels vallen onder de Omgevingswet. In het Bal worden eisen opgenomen voor badwaterbassins die langer dan 24 uur zijn geplaatst. Dit kan elke vorm van een 'waterkerende constructie' zijn (voor het vasthouden van water) en van elke afmeting, zolang het bad bestemd is om in te baden. Denk ook aan bijvoorbeeld hottubs en bubbelbaden. Aanvullende hygiënenormen zijn opgenomen in de LCHV-hygiënerichtlijn voor sauna's en badinrichtingen.

Voor sommige waterinstallaties is legionellapreventie vanuit het volksgezondheidsrisico noodzakelijk, maar hiervoor ontbreken duidelijke wettelijke eisen voor het uitvoeren van legionellapreventie, zoals deze zijn opgenomen in de Bal voor badwaterbassins.

Voor evenementen betreft het:

- Sproeiende waterinstallaties in een (half) overdekte ruimte, zoals een fontein in een festivaltent of tijdelijk geplaatste douches.
- Mistsystemen in een (half) overdekte ruimte, zoals een watervernevelkanon of mistsysteem voor terrasverkoeling onder een luifel.
- Mobiele zwembadjes of bubbelbaden die niet in een badinrichting staan, maar bijvoorbeeld tijdelijk op een muziekfestival zijn neergezet.

Bij voorkeur wordt voor alle vernevelende waterinstallaties een risicoanalyse gemaakt, een beheersplan opgesteld en uitgevoerd en een logboek bijgehouden om het uitvoeren van legionellapreventie bij vernevelende (tijdelijke) waterinstallaties goed te borgen.

Zie ook de folder **Legionellapreventie bij evenementen**.

Waterkwaliteit van (zwem)baden

De organisatie van het evenement is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het water (anders dan natuurwater) van een tijdelijk zwembad of whirlpool.

- Bepaal of eisen uit de geldende regelgeving voor de te plaatsen badwaterbassins van toepassing zijn en voer de geldende eisen uit.

- Tijdelijke wateropslag die voor drinkwaterinstallaties, waterhoudende of sproeiende installaties wordt gebruikt, dient van drinkwaterkwaliteit te zijn.
- Gebruik voor het vullen van waterinstallaties geschikte waterslangen die voor drinkwater worden gebruikt, niet beschadigd zijn en droog en schoon zijn.
- Vul een waterinstallatie zo kort mogelijk voordat het gebruikt wordt.
- Gebruik voor wateropslag voor drinkwaterinstallaties, waterhoudende- of sproeiende installaties of apparaten alleen voorzieningen die hiervoor bedoeld zijn.
- Volg de onderhoudsinstructies van de fabrikant of leverancier.
- Ververs het water van een bad dagelijks. Ververs het water direct bij vervuiling met ontlasting, urine of bloed van mens of dier. Reinig vervuilde baden voor gebruik en volgens de onderhoudsinstructies.
- De wanden en de bodem van (zwem)baden zijn van glad, waterdicht materiaal.
- Voorkom dat (huis)dieren in (zwem)baden komen.
- Gebruik voor het vullen van baden water van drinkwaterkwaliteit.
- Badmaterialen (zoals trapjes en speelgoed) zijn gemaakt van materiaal dat goed schoon te maken is.
- Is er water gekomen in bad(speel)materialen (waterpistolen, badeenden, etc.)? Laat ze na gebruik leeglopen en leg ze te drogen op een droge plek.
- Maak gebruik van bedrijven die gespecialiseerd zijn in de verhuur en aanleg van tijdelijke watervoorzieningen.

Waterkwaliteit van natuurwater (oppervlaktewater)

Voor natuurwater zijn officiële zwemwaterlocaties vastgesteld. De kwaliteit van natuurwater wordt bewaakt door verschillende organisaties.

Aandachtspunten

- Organiseer alleen (water)evenementen bij officieel aangewezen zwemwaterlocaties. Daar wordt de waterkwaliteit en fysieke veiligheid in de gaten gehouden. [Bekijk zwemadvies en een -profiel](#).
- Bij evenementen waar tijdelijk water in sloten of havens wordt gebruikt is de organisator verplicht te onderzoeken of de kwaliteit van het water voldoende is.
- Het is verboden om afvalwater van toiletten in contact te laten komen met het zwemwater. Ook als er geen aansluiting is op de riole-ring.
- Maak bij zichtbare of vastgestelde vervuiling van het water geen gebruik van het water of wijs het publiek op de mogelijke gezondheidsrisico's.

Wanneer wordt gezwommen in natuurwater:

- Bepaal via een risicoanalyse aan welke voorwaarden moet worden voldaan en wat de beste locatie is voor het evenement. Vermijd plekken waar rioollossingen zijn, weilanden met vee, grote kolonies met watervogels, etc..
- Wijs deelnemers die gaan baden/zwemmen in zowel gecontroleerd als ongecontroleerd water op infectierisico's.
- Geef bezoekers de mogelijkheid om na het zwemmen te douchen of af te spoelen met schoon water.
- Indien bezoekers gezondheidsklachten krijgen die gerelateerd kunnen worden aan het natuurwater, zoals huidklachten of maag-/darmproblemen, overweeg dan om het

water ontoegankelijk te maken of het evenement te beëindigen. Stel in dat geval ook de gemeente of beheerder op de hoogte.

Veiligheid voor bezoekers en deelnemers

Bij evenementen die op of om het water plaatsvinden is het noodzakelijk om voldoende reddingscapaciteit te hebben. Dit is vastgesteld in het [Handboek incidentbestrijding op het water 2021](#), opgesteld door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV).

De richtlijn 'verhoogde gebiedsnorm' voor evenementen en recreatiegebieden stelt dat minimaal 5 personen (geredden) binnen 10 minuten uit het water gehaald moeten kunnen worden. Het is dus noodzakelijk om minimaal één boot met hulpverleners (reddingsboot) klaar te hebben liggen waarmee hulpverleners in geval van nood direct kunnen ingrijpen. Houd hierbij rekening met voldoende hulpverleners op de boot. Twee hulpverleners en een schipper is daarbij het uitgangspunt.

Deze norm voldoet niet in alle situaties. Afhankelijk van de risicoanalyse kan het noodzakelijk zijn om aanvullende maatregelen te treffen. Bijvoorbeeld bij watersportevenementen waarbij het risico op ongelukken groter is. Of bij evenementen waarbij het bezoekersaantal of de terreinomvang dermate groot is dat extra hulpverleners noodzakelijk zijn. Bij dergelijke risicovolle evenementen horen ook passende veiligheidsmaatregelen.

Indien het natuurwater niet betrokken is bij het evenement, kan ervoor gekozen worden om dit met hekken af te zetten. In sommige situaties volstaan strandwachten. Dit kan alleen als bezoekers het water in principe niet betreden. Bijvoorbeeld bij een grote vijver of natuurwater aan de rand van het evenemententerrein.

Hulpverleners (EHBO) bij evenementen op of om het water

Na de basiscursus kan een EHBO'er verschillende modules behalen. Eerste hulp bij waterongevallen is zo'n module. Zorg ervoor dat de EHBO'ers die belast zijn met de veiligheid op en rond het water over deze aanvullende module beschikken of over een internationaal erkende vergelijkbare cursus. Indien het gaat om een watersportevenement, dienen de EHBO'ers ook over het certificaat 'Eerste Hulp bij Sportongevallen' te beschikken.

De GHOR raadt aan om evenementen waarbij mensen te water gaan alleen plaats te laten vinden op de officieel [aangewezen zwemlocaties](#). Dit is om te voorkomen dat mensen ziek raken van de biologische of chemische componenten die voorkomen in natuurwater. Een overzicht van alle zwemlocaties in natuurwater is te vinden op www.zwemwater.nl. Hier is per locatie te zien wat de risico's zijn. Deze locaties worden regelmatig bemonsterd om de kwaliteit van het water te analyseren.

Meer informatie

[Bekijk meer informatie over de wettelijke eisen aan zwemwater.](#)

Colofon

Dit is een uitgave van GHOR Noord- en Oost-Gelderland, onderdeel van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, en GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Meer informatie:

- www.vnog.nl
- ghor_advisering@vnog.nl
- 088 310 4000